

YURDUMUZDAN HABERLER

ETİTAŞ'IN İZMİR FABRİKASINDA MANYETİK DEVRE ATÖLYESİ ÇALIŞMAYA BAŞLADI

86 ncı sayımızda Etitaş'ın, İzmir gümrüğüne gelmiş bulunan manyetik saçlarını, döviz tahsis edilemediğinden, çekemediğini ve manyetik devre atölyelerini durdurduğunu bildirmiştik.

4. Ocak. 1964 tarihinde 11598 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan ve 1964 yılı ilk altı ayını kapsayan 12 nci kotada bu saçların Liberasyon listesine alındığı ve tahsisin Sanayi Bakanlığınca yapılacağı kayıtlı bulunmaktadır.

Şirketin Sanayi Bakanlığına yaptığı müracaat Bakanlığın yapıcı görüşleriyle olumlu sonuca bağlanmış ve bu suretle Şirkete altı aylık ihtiyacı için döviz sağlanmıştır.

Memnulukla haber aldığımızı göre Şirket kendisine sağlanan bu imkândan hemen faydalanmış ve gümrükte bekleyen manyetik saçları çekmek suretiyle fabrikanın durmakta olan manyetik devre atölyelerini çalıştırmaya başlamıştır.

DÜNYA ENERJİ KONFERANSI TÜRK MİLLİ KOMİTESİ GENEL KURUL TOPLANTISI YAPILDI

Türkiye'de mevcut en yetkili teşekküller aracılığı ile memleketin enerji işleri ile ilgili olanlarını bir araya toplayıp; ısı ve enerji kaynaklarının rasyonel bir şekilde Millî ve Milletlerarası alanlarda nasıl kullanılabileceğini incelemek üzere kurulmuş bulunan Dünya Enerji Konferansı Türk Millî Komitesi Genel Kurulu 3. Mart. 1964 gün toplanmıştır.

Komitenin faal üyeleri 47 dir. Bunlar arasında 4 ü Devlet Dairelerini, 33 ü sınaî ve malî teşekkül ve müesseseleri, 9 u ilmi ve teknik teşekkül ve müesseseleri temsil etmektedir.

Yapılan Genel Kurul toplantısında komitenin 1963 yılı faaliyet raporu, bilançosu ve denetçiler raporu okunmuş ve tartışılmıştır. Eski Yönetim Kurulunun ibrasından sonra 1964 yılı bütçesi görüşülerek kabul olunmuş ve yeni yönetim kurulu ve denetçilerin seçimi yapılmıştır.

Seçim sonuçlarına göre:

Yönetim Kuruluna:

E.İ.E. İdaresi Genel Müdürlüğü,

Enerji Dairesi Reisliği,

Etibank,

Etibank Elektrik İşletmeleri Müessesesi,

Elektrik Mühendisleri Odası,

Makina Mühendisleri Odası,

Denetçiliklere de;

Sümerbank Genel Müdürlüğü ile Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü seçilmişlerdir.

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

17 Temmuz 1963 tarihinde kabul edilen 278 sayılı kanunla kurulmuş bulunan «Türkiye Bilim

sel ve Teknik Araştırma Kurumu» çalışmalarına başlamıştır. Müspet bilimlerde temel ve uygulamalı araştırmaları teşvik etmek, yapmak ve yaptırmak ve bu alanlarda öğretime temel olacak prensip ve yolları tesbit etmek ve ilgili kurumlara tavsiyelerde bulunmak ve bilim adamı ve araştırmacı yetiştirmek şeklinde görevi tespit edilmiş olan kurum Türkiye Bilim Kurulu tarafından muhtar bir şekilde idare edilmektedir.

Gösterilen adaylar arasında Bilim Kuruluna Başbakan tarafından önce beş üye seçilmiştir. Bu beş üye de gizli oy ile diğer 6 üyeyi seçerek Bilim Kurulu üyelerini 11'e tamamlamışlardır. Bu suretle hâlen Bilim Kurulu şu üyelerden kurulu bulunmaktadır:

Ord. Prof. Dr. Cahit Arf, Prof. Dr. Hikmet Binark, Prof. Dr. Mecit Çağatay (Ankara Ziraat Fak.), Prof. Dr. Feza Gürsey (O. D. T. Ü), Prof. Dr. Atif Şengün (İst. Fen Fak.), Prof. Dr. Mustafa İnan, Prof. Dr. Erdal İnönü (O. D. T. Ü), Prof. Dr. Reşat Garan, Prof. Dr. Ratıp Berker, Doç. Dr. Orhan Işık (Işık Kollektif Şirketi), Dr. İhsan Topaloğlu (Türk Petrolleri A. O. Genel Müdürlüğü). Memnuniyetle haber aldığımızı göre İ.T.Ü. Makina Fakültesi eski Profesörlerinden Dr. Ratıp Berker bu görevi kabul etmiş bulunmaktadır.

Bilim Kurulu yapmış olduğu ilk toplantıda Başkanlığa Ord. Prof. Cahit Arf'ı ve 2. Başkanlığa ise Prof. Dr. Erdal İnönü'yü seçmiştir. Prof. Dr. Hikmet Binark ise asli Genel Sekreter tayin edilinceye kadar Genel Sekreterlik ile görevlendirilmiştir.

Bilim Kurulu bu arada muhtelif toplantılar yaparak Araştırma Kurumunun kurulup gelişmesi hususunda bazı prensip kararları almış ve Bilim adamı ve Ziraat ve Ormancılık Araştırma Gruplarının derhal teşkiline karar vermiştir

Memlekette bilim adamına büyük ihtiyaç olması ve bilim adamının yetişmesinin zamana bağlı olması bu grubun derhal teşkilini gerektirmiştir. Diğer taraftan memleketimizde pek çok ziraat araştırma müessesesi mevcut olup, bunlara bütçede çok büyük bir ödenek ayrılmış bulunmaktadır.

Ziraat Araştırma grubu, çeşitli müesseselerin koordinasyonunu sağlayacak ve araştırmaların daha verimli bir hale gelmesine faydalı olmaya çalışacaktır. Araştırma Kurumunun diğer gruplarının teşkili cihetine de yakında gidilecektir.

İ.T.Ü. NDE KURULAN ELEKTRONİK HESAP MERKEZİ

83 üncü sayımızda İ.T.Ü 'ne bir IBM 1620 Elektronik Hesaplayıcı alındığını bildirmiştik. Bu Hesaplayıcı İ.T.Ü. Elektronik Hesap Merkezinde Ocak ayının son günü çalışmaya başlamıştır. Aşa-

gıda Elektronik Hesap Merkezinin açılış töreninde Merkez Müdürü Prof. Nimet Özdaş tarafından yapılan konuşmadan bazı kısımları veriyoruz:

Sayın rektörler, sayın dinleyiciler, meslektaşlarım,

Hızla gelişmekte olan İ.T.Ü. 1964 yılına bir elektronik hesap makinasına sahip olarak girmektedir. IBM 1620 elektronik hesap makinası ve yardımcı teçhizatı ile mücehhez hesap merkezi Üniversitemizin öğretim ve araştırmalarında geniş imkânlar açacak ve öğrencilerimizin formasyonunun daha mükemmel hale gelmesine yardımcı olacaktır.

Hesap Makinaları nümerik hesap yapan vasıtalarlardır. Hesap ve hesaplama ile ilgili metod ve vasıtalar tarih boyunca çok yavaş bir gelişme göstermiştir. XVI. asırda astronomi ile ilgili çalışmalar büyük hacimde hesaplama olan ihtiyacın ilk büyük kaynağı olmuştur. Bundan sonraki devrede elverişli hesap makinaları geliştirmek için muhtelif ilim adamları ve mühendisler tarafından büyük gayret sarfedilmiştir. Elektronik hesap makinalarına gelince, mazileri 20 yıl kadar olmakla beraber bu süre içinde gelişmeleri tasavvurun üstünde bir seyir takip etmiş ve sayıları her iki senede bir kat artma meyli göstermiştir. Gerçekten ikinci Cihan Harbinde askerî saha için gerekli teknik hesaplama ile ilgili imkânlarla olan ihtiyaç hızla ve büyük çapta artmıştır. Bu gün dünyada 15.000 kadar Elektronik Hesap Makinası mevcut olup bu makinalar. XX. asrın ikinci yarısındaki hızlı gelişmelerin başlıca amili olmuşlardır.

Elektronik Hesap Makinası ilim ve teknikle ilgili problemlerin çözümünde yeni bir düşünme ve hareket tarzı getirmiştir. Bu yenilik sistemler için uygun bir matematik model tasarlama ve bunun simülasyonudur. Böylelikle mühendis ve ilim adamı incelediği fizikî sistemin bir matematik modelini kurma sistematığına yönelmiştir. Bu sayede ikinci sanayi inkılabından beri, mühendislik daha ziyade analitik esaslara istinad etmeye başlamış ve mühendislik formasyonunda hızlı değişimler gerekmiştir. Matematik modeli tayin edilen bir sistemin Hesap Makinalarından faydalanılarak muhtelif çalışma şartlarındaki halini, sebeple netice münasebetlerini, hızla incelemek kabildir ve Hesap Makinalarının ehemmiyeti de bilhassa bu sahada açıkça meydana çıkmaktadır. Bu suretle mühendislerin Elektronik Hesap Makinasından faydalanmak üzere problemlerin ne şekilde tertiplenmesi ve çözümlerini bilmeleri bir zaruret haline gelmiştir.

Sayısal elektronik hesap makinaları bugün ilim ve tekniğin en ileri kollarında ve yeni sahalarına yönelmede, endüstride ve diğer sahalarda geniş nisbette kullanılmaktadır.

Diyebiliriz ki Elektronik Hesap Makinalarının kullanılma sahaları muhayyilenin sınırı ile sınırlanmıştır.

İ. T. Ü. Hesap Merkezindeki sayısal Elektronik Hesap Makinası mühendislik araştırmalarında çok kullanılan IBM 1620 Data Proses sistemi olup aşağıdaki ünitelerden ibarettir:

1 — IBM 1620 20.000 pozisyonluk Data Proses ünitesi,

2 — IBM 1622 Delikli kart giriş çıkış ünitesi,

3 — IBM 1623 20.000 pozisyonluk ilâve hafıza ünitesi,

4 — 2 adet IBM 26 kart delme makinası,

5 — 1 adet IBM 56 kart tahkik makinası,

İ.T.Ü. Hesap Merkezinin kurulmasına 1962 yılında Senatoca karar verildikten sonra en önemli işlerden biri eleman bulmak ve yetiştirmek olmuştur. Tekniğin en yeni kollarında A.B.D de yetişmiş elemanlarımıza ilâveten 1963 yaz tatilinde 6 öğretim üyesi ve yardımcısı İngiltereye gönderilerek hesap makinaları ve hesaplama sahasında yetiştirilmiştir. Bu gün Hesap Merkezimizde hesaplama sahasında 9 kişilik kuvvetli bir ekip teşkiline muvaffak olunmuştur. Bu ekip sadece Üniversitemiz öğretim ve araştırma işlerini değil diğer Üniversite, öğretim ve araştırma müesseselerinin hesaplama sahasındaki işlerini de ruhte edecek kapasitededir.

Elektronik Hesap Makinası modern tekniğin çok kuvvetli bir vasıtası olmakla beraber ondan gerekli istifadeyi sağlamak tabiatıyla insan faktörüne bağlıdır. Bu bakımdan öğretim elemanlarımızın hesap makinasının temin edeceği imkânlardan faydalanmalarına yardımcı olmak üzere 1963 yaz sömestri boyunca bir kurs açılmış ve bu kurs büyük rağbet görmüştür.

1963 - 1964 kış sömestrinde öğretim üyeleri ve yardımcıları için 5 paralel kurs, öğrencilerimiz için her Fakültede ders ve Nükleer Enerji Enstitüsü öğrencileri için ayrı bir ders açılmıştır. Sadece kurslara 114 öğretim üyesi ve yardımcısının devam ettiğini belirtmek Üniversitemizin öğretim kadrosunun, büyük malî külfetlerle tedarik edilmiş olan Hesap Makinası ve temin edeceği imkânlara kendilerini hazırlama gayretlerini açıkça göstermektedir.

Biraz sonra ziyaret edeceğimiz İ. T. Ü. Hesap Merkezinin Üniversitemizin ileriki gelişmelerinin bir merhalesi olmasını diler Merkezin bütün öğretim üye ve yardımcılarımızın istifadelerine açık olduğunu arz ederim.

İMAR VE İSKÂN BAKANLIĞI SEMİNERLERİ

İmar ve İskân Bakanlığında önümüzdeki günlerde aşağıda gösterilen seminer mahiyetli konferanslar verilecektir:

8.4.1964 te Naki Ünler tarafından Toprak -SİT- nun 5 yıllık plân içerisinde hedefleri ve bu gayeye varmak için aldığı tedbirler.

15.4.1964 te Sabahattin Sayın tarafından 5 yıllık plân içerisinde DSİ'nin rolü.

22.4.1964 te Prof. Dr. Korkut Özal tarafından Fırat Havzası plânlaması ve problemleri. (Fırat Havzası'nın su ve toprak kaymalarının müstakbel gelişme imkânları, muhtemel mühendislik, ekonomik ve politik problemler ve hal tarzları).

29.4.1964 te Prof. Dr. Fehmi Yavuz tarafından Toplum Kalkınmasına nasıl geldik? (40 yıllık denemenin müsbet ve menfi sonuçları).

6.5.1964 te M. Şükrü Kaya tarafından beş yıllık plân muvacehesinde mesken politikamız ve geri kalmış ülkelerde mesken probleminin çözümü.

Konferanslar belirtilen günlerde saat 15.00 de İmar ve İskân Bakanlığı Toplantı Salonu'nda verilecektir.

DÜNYADAN

C.I.G.R.E. TOPLANTISININ PROGRAMI YAYINLANDI

86 ncı sayımızda 1 -10 Haziran 1964 tarihleri arasında Paris'te toplanacağını haber verdiğimiz Uluslararası Büyük Elektrik Şebekeleri Konferansının (C.I.G.R.E'nin) toplantı programı yayınlanmıştır. Buna göre :

- 1 Haziran 1964 Pazartesi günü öğleden sonra :
Açılış toplantısı,
2. » » Salı günü: Aşırı gerilim ve yıldırım, pilonlar
3. > » Çarşamba günü: Açıklar, hava hatları,

HABERLER

4. > > Perşembe günü: Teknik ziyaret,
  5. > > Cuma günü: Çok yüksek gerilim, izolatörler,
  6. » > Cumartesi günü: Şebeke anlayışı, kablolar,
  7. > » Pazar günü: Gezi,
  8. » > Pazartesi günü: Alternatörler, Röleler,
  - 9. > > Salı günü: Transformatorler, Doğru akım,
  10. > > Çarşamba günü öğleden evvel: Transformatorler, öğleden sonra : Konferans, Genel Kurul toplantısı ve kapanış.
- yapılacaktır.

PLÂN UYGULAMASINDAN HABERLER

ADAPAZARI'NDA SARIYAR II FİDERİ İKMAL EDİLDİ :

Sarıyar Hidroelektrik Santralında üretilen enerjiyi Adapazarı üzerinden diğer üretim merkezlerine daha emniyetli olarak iletmek maksadıyla tesis edilen Adapazarı'nda Sarıyar n fideri salt teçhizatının montajı ikmal edilmiştir. İkmal tarihi 26.2.1964 Proje Tutarı 1.085.000 TL. dış olmak üzere 2.085.000 TL. dir.

Bu proje daha önce ikmal edilen Sarıyar-Adapazarı E. N. Hattı 2 nci devresi ve Sanyarda Adapazarı n fideri salt teçhizatı ile bir bütün teşkil etmektedir. Sarıyar - Adapazarı E. N. Hattı 2 nci devresinin çekimi Y. Müh. Selâhattin Söylen ve Mak. Müh. Doğan Dinçkal, Sarıyar'daki salt teçhizatı Y. Müh. Mustafa Yener, Adapazarı'ndaki salt teçhizatı da Y. Müh. İbrahim Gürbüz mesuliyetinde ikmal edilmişlerdir. Her üç tesisin toplam proje bedeli 5.585.000 TL. dış olmak üzere 12.242.000 TL. dir.

BURHANIYE TRAFİ MERKEZİ İKMAL EDİLDİ:

Batı Anadolu enterkonnekte şebekesinden üretilen enerjiyi Burhaniye ve civarında dağıtmak üzere Burhaniye'de tesis edilen 66/15 kVluk indirici trafo merkezi ikmal edilmiştir. İkmal Ta-

rihi: 17.3.1964 Proje Tutarı: 475.000 TL. iç + 360.000 TL. dış olmak üzere 835.000 TL. dir. Malzemesi İtalyan GIE firmasının taahhüdü meyanında temin edilmiş, inşaat ve montajı Etibank Şebeke Tesis Müdürlüğü tarafından emaneten yapılmıştır. Açık hava salt sahası çelik konstrüksiyonu Madeni İnşaat İşleri T.A.Ş. (MİTAŞ)' tarafından galvanizli olarak imal edilmiştir.

ETİBANK ŞEBEKE TESİS MÜDÜRLÜĞÜNÜN 1964 YILI BİRİNCİ BAŞMÜHENDİSLER TOPLANTISI :

Etibank Şebeke Tesis Müdürlüğünün Beş Yıllık Plân çerçevesinde 1964 yılında uhdesine düşen işleri görüşmek ve ihtiyaçları tesbit etmek için 1964 yılının Başmühendisler seviyesindeki birinci toplantısı 5.3.1964 tarihinde başlamış ve üç gün sürmüştür.

Batı Anadolu Bölgesinden İnş. Müh. Gani Türksel, Marmara Bölgesinden Elek. Y. Müh. Fahri K. Önder, Orta Anadolu Bölgesinden Elek. Y. Müh. Nazım Doğan, Bursa Bölgesinden Elek. Y. Müh. Cemal Külâhlı ve Tokat Bölgesinden Elek. Müh. Hasan Yiğit'in bölgelerinin başmühendisi olarak katıldıkları bu toplantıda iş programları ve tatbikatta çeşitli faaliyetleri düzenleme ve yönetmelikler gözden geçirilmiştir.

YÖNETİM KURULUNDAN HABERLER

Yönetim Kurulunuz Mart ayı içinde yoğun bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmalarda bir, yıllık faaliyetlere ışık tutacak kararlar alınmıştır. Bu cümleden olarak 1964 yılı programı aşağıdaki şekilde tesbit edilmiştir. Yönetim Kurulu, bu faaliyetlerin yine arkadaşlarımızın yardımları ile gerçekleştirme ve olgunluğa erişeceğinden şüphe etmemekte, yardımcı organ ve komisyonlarda çalışmak üzere arkadaşlarımıza çağrıda bulunmak tadır.

1964 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

1 — Elektrik Mühendisliği ile İlgili Faaliyetler:

1 — Beş yıllık Plânın, 1964 yılı tatbikatının Odamız ihtisas sahasına giren kısımları ile ilgili Oda görüşünün hazırlanması; Hükümete bu mevzularda yardımcı olmak. Gerekli sayıda komisyon kurmak, rapor hazırlamak ve raporu hükümete, icabı halinde efkârı umumiyeye sunmak.

2 — Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Teşkilât Kanunu, Devlet Personel Kanunu, Sosyal Sigortalar Kanunu ve Türkiye Elektrik Kurumu ile ilgili çalışmaları yakinen takip etmek, toplantılar ve neşriyatla üyelerimizin bu mevzuda bilgi sahibi olmalarını temin etmek; kanunların Odamız mensuplarının menfaatlerine uygun olarak çıkması mevzuunda faaliyet göstermek. Aynı şekilde İktisadi Devlet Teşekkülleri Reorganizasyonu gibi çalışmaları takip etmek, Odamız görüşünü açıklamak.

3 — Mesleki ve sosyal konularda konferanslar tertip etmek, aktüel konularda açık oturum yapmak ve konferans tertip etmek.

4 — Taksiz Kanununun, Amatör Radyoculuğa imkân verecek şekilde tadili işini yürütmek.

5 — İhalelerde işin tek bir ihale olarak değil, fakat ihtisas sahibi kimselere ayrı ayrı ihale edilmesini temin için çalışmalara devam etmek, bu mevzuda görüş birliğinde olduğumuz Odalarla sıkı işbirliği yapmak.

Mevcut" Statünün diğer Devlet Teşekkülleri ne de kabulü için çalışmalar yapmak.

6 — Elektrikle alâkalı tesisat ve aydınlatma projelerinin Odamızca vizesini temin için faaliyet göstermek, Odaya bu yoldan gelir kaynağı teminine çalışmak, başka meslek dallarındaki şahısların Elektrik Mühendisliği alanındaki faaliyetlerine engel olmak yolunda faaliyette bulunmak.

7 — Odamız ihtisas sahasına giren Teşekküllerle işbirliği yapmak." (Dünya Enerji Konferansı Türk Millî Komitesi, CIGRE, CCITT, Standartlar Enstitüsü v.s.), bu kuruluşlardaki delegele-

rimizden zaman zaman faaliyetleri hakkında ma-lûmat almak.

8 — n. Teknik Kongrenin bu sene yapılmasına çalışmak.

9 — İthalât kotaları ile ilgili çalışmalara katılmak üzere faaliyette bulunmak.

II — Üyelerimizle İlgili Faaliyetler:

10 — Özel Yardım Sandığı Statüsü faaliyetlerini genişletmek,- üyelerimiz arasında yardımlaşma ve dayanışma temin etmek.

11 — Üyelerimiz arasında sosyal faaliyetlerin artırılması ile yakınlık sağlamak, tanışma-temin etmek, bir rozet, sembol ve gün seçimi üzerinde çalışmalarda bulunmak.

12 — Talebe üye kaydedilmesi konusunda faaliyetlere devam etmek ve bununla ilgili işleri yürütmek.

13 — Üyelerimize burs temini hususunda faaliyet göstermek.

14 — Teknik Personel ücretleri ile ilgili çalışmalarını yakinen takip etmek, bu çalışmalara iştirak etmek.

III — Oda ve Birlikle İlgili Faaliyetler:

15 — Odaya daimi bir yer temin etmek, tefrişi ve dekorasyonu için yardım teminine çalışmak.

16 — İstanbul Şubemizle olan münasebetlerimizi daha sıkı bir işbirliği içerisinde yürütmek.

17 — Odaların hükmî şahsiyete sahip olmaları ile ilgili kanun çalışmalarını yakinen takip etmek, Umumî Heyetin tasvibinden geçen • tasarrufların ruhuna uygun bir kanun çıkması hususunda faaliyet göstermek, bu hususta görüş birliğinde olduğumuz Odalarla işbirliği yapmak.

IV — Yayın Faaliyetleri:

18 — Yayın Yönetmeliğini tatbika koymak, Mecmuanın muntazam çıkarılmasına, seviyesinin yükseltilmesine, geliştirilmesine çalışmak, dilinin • konuşulan dilde olmasına ve birliğine çalışmak.

19 — Mecmua masraflarını karşılayabilmek için reklâm ve ilân temini hususunda faaliyet göstermek.

20 — Bir Yönetmelik, Talimatname, diğer faydalı broşür ve kitap neşriyatına girişmek.

21 — Bir Kitaplık tesisine çalışmak.

V — Malî Hususlarla İlgili Faaliyetler:

22 — Odanın maü bünyesini kuvvetlendirmek için aidat toplama-hususunda faaliyet göstermek.

23 — Odaya, Bakanlıklar, İdareler ~ Bütçelerinden tahsisat konmasının teminine çalışmak.

DİĞER KARARLAR

Yönetim Kurulu'na Mart ayı içinde alınan diğer kararlar arasında, şunlar vardır :

1. Binâ konusu son safhasına gelmiştir. Bu konu 'önümüzdeki' günlerde sonuçlandırılacak ve kuvvetle umuyoruz ki dergimizin Mayıs sayısında Yuvamızın müjdesi sizlere verilecektir.

2. 6235 (7303) sayılı kanunun durumu ve TMMOB ile münasebetler konusunda,

- a) Birliğe olan borcun bildirilmesine fakat bina meselesinin Kongremizce öncelikle ve muhakkak halledilmesinin Yönetim Kuruluna görev olarak verilmiş olması dolayısıyla borcun ödenmesine şimdilik imkân olmadığına,
- b) Birliğe delege listelerinin gönderilmesine karar verilmiştir.

3. Enerji dairesince Odamıza görev olarak verilen PTT hatları ile Enerji nakil hatlarının karşılıklı durumları hakkındaki talimatnamenin hazırlanması hususunda çalışmalara başlanmıştır.

4. İbrahim Özel yeni büro amiri olarak çalışmaya başlamıştır.

5. Güney Gönenç, Bekir Garipağaoğlu, Nejat İlgaz ve Behçet Yücel Yayın Kuruluna seçilmişlerdir. Güney Gönenç Yayın Yöneticiliğine atanmıştır.

6. Oğuz Esmir, Mehmet Atacan ve Hüsnü Arus Sosyal Komisyon üyeliklerine seçilmişlerdir.

7. Ayhan Erkan, Türk Standartlar Enstitüsünde Odamız temsilciliğine seçilmiştir.

8. Büro Amiri bulunmadığı sürece işlerin yürütülmesinde üstün gayretleri görülen Muhâsib Saim Ertüzüp, Daktilo Erdoğan Erbaş ve Takip Memuru İbrahim Erdoğan'a 100'er TL prim verilmiştir.

Elektrik Mühendisliği Camiası Değerli Bir Uzvunu Kaybetti

Merhum. Hayrettin Pakel

Üyemiz Hayrettin Pakel'in aramızdan ebediyen ayrılmış bulunduğunu üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz.

Hayrettin Pakel 15 Ağustos 1330 da Sivrihisar'da doğmuş ve Yüksek Mühendis Mektebi Muhabere Şubesinden 1940 yılında mezun olmuştu. Meslek hayatına 1940 yılında İstanbul Telefon Müdürlüğü Mühendis adayı olarak başlayan Hayrettin Pakel bundan sonra sırasıyla PTT Fen Müfettişi, Şebeke Müfettişi, Şebeke Başmühendisi, Telgraf - Telefon Dairesi Başkan Yardımcısı, Fen Başmüfettişi ve son olarak Teknik İşler Dairesi Başkanı olarak hizmet etmişti. 20.3.1964 günü bir kalp kriziyle hayata gözlerini yummuştur. Merhum evli ve iki çocuk babasıydı.

Bütün arkadaşlarına ve kederli ailesine başsağlığı dileriz.

ODADAN HABERLER

SERBEST MÜŞAVİR MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ

Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Tüzüğü gereğince aşağıdaki firma ve şahıslar listesi yayınlanmaktadır. Bu listede adı geçenlere durumları daha önceden bildirilmiş bulunmaktadır.

A — Tüzük hükümlerini tamamen yerine getirmeleri dolayısıyla 1964 yılı için serbest müşavir mühendis (SMM) kabul edilenler :

İrfan İnanç	Oktay Akat
Vahap Özer	Mustafa Bozma
Suzi Örnekol	Sam Ayvaz
Ayhan Çilingiroğlu	Osman Kirişçioglu
Güngör Dirican	Mehmet Dalfes
Süleyman Oruçlar	Aziz İzer
Yüksel Özseven	Fikri Akyıldız
	Gündoğdu Sayman

B — Tüzük hükümlerini kısmen yerine getirmeleri sebebiyle 1.6.1964 tarihine kadar SMM kabul edilecekler: (Bu tarihe kadar tüzük hükümlerini yerine getirmezlerse haklarında tüzüğün ilgili hükümleri uygulanacaktır).

Mişon Mitrani	Ertuğrul Sezik
Dündar Pehlivanoglu	Kemal Selçuker
Lütfi Sakarya	Mithat Esmer
Baysungur Başaran	Fethi Köseli
Bülent Cedetaş	Celâlettin Özpolat
Simha Asa	Ayhan Beştepe
Abdurrahman Özgül	İsmet Mine
Feridun Tezcan	Naci Sarısözen
Celâl Kibaroglu	Kemal Halicioğlu
İsmail Gürel	

25 İNCİ MESLEK YILLARINI DOLDURAN ÜYELERİMİZ

Geçen sayımızda 25 inci meslek yıllarını dolduran üyelerimize birer özel diploma verildiğini yazmıştık. Diploma alan üyelerimizin isimleri verilirken Vaham Edvard Abacı'nın ismi yanlışlıkla unutulmuştur. Meslektaşımızı kutlar daha uzun hizmet yılları dileriz.

YENİ ÜYELERİMİZ:

Aşağıdaki isimleri verilen meslektaşlarımız geçen iki ay içinde Odamıza üye olmuşlardır:

Deniz Kültür, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (Kayıt No. 1638);

Oğuz Özen, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (1639);
Ömer Dumlu, İstanbul Teknik Okulu (1640);
Erol Konakhöglü, İ.T.Ü. Teknik Okulu (1641);
Yılmaz Bozkurt, İ.T.Ü. Teknik Okulu (1642);
Nihalet Uzun, İstanbul Teknik Okulu (1643);
Hüseyin Uzunoğlu, İstanbul Teknik Okulu (1644);

Muzaffer Tuncer, İstanbul Teknik Okulu (1645);

Refik Gürel, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (1646);
İbrahim Gürbüz, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (1647);

Sabahattin Doğan, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (1648);

Doruk Karaoğlu, İstanbul Teknik Okulu (1649);

Yavuz Tekin, İstanbul Teknik Okulu (1650);
Şahin Hasırcı, İstanbul Teknik Okulu (1651);
Yılmaz Yılmaz, İstanbul Teknik Okulu (1652);
Necdet Mete, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (1653);
Şinasi Altmer, İstanbul Teknik Okulu (1654);
Süheyl Tekeli, İ.T.Ü. Teknik Okulu (1655);
Arpat Omur, İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi (1656);
Mustafa Bektaşoğlu, İstanbul Teknik Okulu (1657).

KONFERANSLAR:

Keban ve Çiçeroz Baraj ve Hidroelektrik tesisleri gerekçe raporlarının Ebasco Inc. (A.B.D.) Firmasınınca hazırlanması sırasında çalışmalara katılmış bulunan E.İ.E. İdaresi Genel Direktör Yardımcısı Y. Müh. Turgut özal tarafından bu konuda 16 Mart 1964 Pazartesi günü İmar ve İskân Bakanlığı Konferans Salonunda bir konferans verilmiştir.

Bristol Siddley (İngiltere) Firmasından R. L. Castley 19 Mart 1964 Perşembe günü İmar ve İskân Bakanlığı Konferans Salonu'nda Modern Gaz Türbinleri konulu bir konferans verilmiştir. Konferans Türkçeye çevrilmiş ve konferanstan sonra iki kısa film gösterilmiştir.

ÜYELERİMİZDEN HABERLER

Ar Etibank Elektrik İşletmeleri bünyesinde ilk Röle, Ölçü Aletleri ve Elektronik Servislerinin kuruluşunun 7 nci yıldönümü 14.3.1964 günü saat 20 de Etibank Adapazarı Bekâr Lojmanında kutlanmıştır. Bu kutlama aynı zamanda Yedek Subaylık görevini yapmak üzere şimdilik aralarından ayrılan Şimşek Büke, Kenan Şengün ve Taşdemir Aygüder için tertiplenmiştir.

* Üyemiz Y. Müh. Hüseyin Süt'ün Etibank Genel Müdür yardımcılığından ayrılması sebebiyle Etibank camiasına mensup 50 ye yakın Elektrik Mühendisi meslektaşları şerefine bir öğle yemeği

tertiplerimizdir. 12.3.1964 günü Ankara'da Kent Otel salonlarında tertiplenen bu samimi toplantıda Sayın Hüseyin Süt'ün tahsil ve çalışma arkadaşları müşterek hatıralarını nakletmişler ve bundan sonraki çalışmalarında da başarılar dilemişlerdir. Odamız adına söz alan Başkan Vekili Ayhan Erkan da üyemizin bundan - sonraki çalışmalarda kazanacağı başarıların Oda olarak iftiharla" izleneceğini belirtmiştir.

-k Üyemiz Y. Müh. Rasim Kurşuncu'nun Etibank Genel Müdür Yardımcılığına getirildiğini memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz Öte yandan Rasim Kurşuncu'dan boşalan Etibank Şebekeler Proje ve Tesis Şubesi Müdürlüğüne de üyemiz Y. Müh. Zeki Turgay'ın tayin edildiği öğrenilmiştir. Her iki üyemize de yeni vazifelerinde başarılar dileriz.

•k Etibank Şebekeler Proje ve Tesis Şubesinde çalışan üyelerimiz Y. Müh. Ömer Yılmaztürk, Y. Müh. Ergun Yücel, Y. Müh. Vedat Topkan ve Y. Müh. Oraltan Gökalp vatani vazifelerine başlamak üzere Etibank'tan ayrılmışlardır.

•k Bayan Kâmuran Yazar ile Üyemiz Y. Müh. Ergun Atay nişanlanmışlardır. Mutluluk dileriz.

İt Bayan Tüzün Erdemgil ile Üyemiz Y. Müh. Seyfettin Akçaharman nişanlanmışlardır. Mutluluk dileriz.

•k Bayan Mübeccel Öztetik'le Üyemiz Mahir Öztetik'in bir erkek çocukları dünyaya gelmiştir. Anne ve babayı kutlar küçük Sunar'a uzun ömür dileriz.

•k Üyemiz Y. Mühendis Can Dutipek'in babası vefat etmiştir. Üyemizin acısına katılır, başsağlığı dileriz.

YENİ YAYINLAR

YÜKSEK GERİLİM HAVA HATLARININ MEKANİK HESABI İ. Nakiller ve Nakillerin Mukavemet Hesapları. „

Prof. Muhittin Dileğe

VIII + 200 s. 17 x 24 cm Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul 1963. İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi Sayı : 542.

İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Fakültesinde Kuvvetli Akım öğrencilerine okutulan «Enerji Nakli: Hat Mekanik Hesapları» dersinin müfredat programını içine alacak şekilde tertiplenen kitap şu bölümlerden meydana gelmiştir :

Önsöz. I. Nakiller, a) Yapılış şekilleri, b) Örgülü tellerin konstrüksiyon özellikleri, c) Nakil malzemeleri, d) Nakillere ait mefhumların tarifi, e) Nakil malzemesinin seçilmesinde gözönünde tutulması gereken kriterler. II. Nakillerin mukavemet hesabı, a) Nakili zorlayan kuvvetler, b) Nakilin statik zorlanması (Buz yükü, rüzgâr yükü, Buz + rüzgâr). c) Sehimi eğrisinin hesabı, d) Sehimi. e) Değişik haller denkleminin girişi, f) Kritik menzili, g) Limit menzili, h) Limit buz yükü i) Menzilin seçilmesi ve ekonomik menzili. Kritik sıcaklık derecesi, k) Değişik haller denklemi için muhtelif abaklar. Truxa metodu. Besser abağı. l) Nakilin izolatör ve direğe tatbik ettiği kuvvetler, m) Nakilin rüzgâr tesirine sapması.

Yazarın hat mekanik hesabı dersinde yıllardan beri okuttuğu konuları derli toplu bir şekilde veren kitap bu alanda önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Filhakika teknik literatürümüzde

şimdiye kadar Kari Stöckinger'in «Yüksek Gerilim Hava Hatları» ve Muzaffer Canay'ın «Havai Hatlarda Fleş Hesabı için Yeni bir metod» kitaplarından başkası yoktu ve yıllar yılı K. Girkmann - E. Königshofer'in «Die Hochspannungs Freileitungen» ve H. Carpentier'in «Les Lignes Electriques Tres Haute Tension» adlarını taşıyan ünlü eserleri öğrencilere referans kitabı olarak bildirilmişti. Bu bakımdan, derste öğretilenleri toplu bir halde veren bu kitabın yayımlanmış olmasını faydalı kabul ediyoruz.

Burada bir noktaya işaret etmek yerinde olacaktır. Üniversiteden mezun olduktan sonra hava hatları tesisi işlerinde çalışan meslektaşlarımızın en çok karşılaştıkları müşküllerden biri alüminyum - çelik iletkenli hatlarda başlangıç (initial) ve nihai (final) gerilme ve sehimi mefhumlarının tarif ve bunların gerek mürerik hesapla ve gerekse grafik metodlarla hesaplanmasına ait teorilerin literatürümüzde bulunmayışıdır. Hakikaten değişik haller denkleminde gözönüne alınmayan bu plâstik deformasyon ve sünme (creep) olayı sonucu, önceden gerdirilmemiş iletkenlerde önemli uzamalar, dolayısıyla sehimde artmalar meydana gelmektedir. Bu artmaları önceden hesap edebilmek iyi bir direk tevzii yapmak için gereklidir. Maalesef kitapta bu konulara dokunulmamıştır.

Buna rağmen kitap ilgi çekici olup, okurlarımıza salık verilmeğe değer niteliktedir. Diğer ciltlerinin bir an önce yayınlanmasını sayın Hocamızdan dileriz.

Kırkor Demirke*